

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

IV. évfolyam 11. szám | 2018. november

MEGJELENIK HAVONTA

ISKOLAI VERSENYEK

5.

ÚJ VEZETŐJE VAN AZ ÓVODÁNAK

6.

KERTÜNK – HÁZUNK

10.

LÁSSUNK TISZTÁN!

11.

November: őszutó, Szent András, Enyészet hava

Ősz van, korán sötétül és könn esik.
Vénül az idő s könnyei szakállára
peregnek.
Magános lélek! S ködös éjjeleken át
didereg,
S csak ködös hajnalidőbe derül,
mikor rohanó,
Tengerzöld felhők úsznak az égen.
Holtan
Fekszik a lélek ilyenkor s boldog.
Jószívű szellem,
Idegen szellem közeleg s tengerzöld
Szőlőfürtöt tart bús arca elé...

(Füst Milán: Nyilas hava)

A Gergely naptár szerinti 11. hónap a régi rómaiaknál még a 9. hónap volt, neve is ebből származtatható. hiszen a kilencet latinul a „novem” szó jelenti. 2018-ban ez ugyan időjárásunkban még nem látszik, de a hónap már a tél közeledtét, a természet időleges enyészetét szokta mutatni, ősi magyar nevén „Enyészet havának” említik. Gyakran említjük novembert a „Nyilas havának”. A Nyilas (latin: Sagittarius) egy csillagkép, egyike a 12 állatöv csillagképnek, az állatöv kilencedik jegye, ahol a Nap elhagyja a téli napfordulót és 73, szabad szemmel is látható csillagból áll. A Nyilas hónapot Szent András havaként is ismerjük, hiszen ő a hónap első dekádjának legjelentősebb szentje.

A hónapban számos, jeles ünnepnapot, emléknapot

találhatunk, mégis a világon mindenhol, leginkább a gyász kultuszának szentelik, legálább is az első napokat

November 1. Mindenszentek napja

Ezen a napon az üdvözült lelkek emléknapját ünnepeljük, ez a katolikus keresztény világban a mindenszentek napja, melyet sokan összekevernek a halottak napjával, a

kettő viszont nem ugyanaz. Az emberek legtöbbször a halottak napját és a mindenszenteket rokon értelmű kifejezésként, egymás helyettesítésre használják. Ez nem felel meg a valóságnak, hiszen, két teljesen külön ünnepnapról van szó.

November 2. Halottak napja

Halottak napján sokan gyertyát, mécsest gyújtanak elhunyt szeretteik emlékére,

és felkeresik a temetőben hozzátartozóik sírját. Ezen szokás célja valójában az, hogy ezen a napon kiszabadult lelkek újra visszatérjenek a maguk sírjába, szívesen maradjanak lakhelyükön és ne kísértsek az élőket. Általánosan elterjedt szokás, hogy az otthonokban minden helységben, lámpát, gyertyát gyújtanak, hogy a hazalátogató lelkek eligazodjanak a házban.

Kattints a Katonatelepi közügyek Facebook csoportra!

(Folytatás a 2. oldalon!)

November 4. Nemzeti gyásznapi

A nemzeti gyásznapi egy naptári nap; a nemzeti emléknapi egyik fajtája. Ezen a napon Magyarország lobogóját ünnepélyes keretek között, katonai tiszteletadással az Országház előtt fel kell vonni, majd félárbocra kell eresztetni.

Magyarországon a Kormány október 6-át és november 4-ét 2001-ben nemzeti gyásznapi nyilvánította az aradi vértanúk kivégzésének, illetve az 1956-os forradalom leverésének emlékére.

A novemberi nemzeti gyásznapi tragikusan egybeesik az 1956-os forradalom vérbefojtásának kezdetével, a szovjet csapatok megtorló hadjáratának első hadművelete, majd a forradalom leverése történt ekkor.

Kovács I. József: Sortűzek

Gyermekként... az „56 őse meg-csapott:

Októberi viharban tankok, és katonák,
Kamaszok fegyverrel, és lehulló csillagok.

Emlékeimben élnek...lőporfüst kavargó.

Nemzeti zászlónk alatt, imádság, fohász,

Szózat a néphez... himnuszt énekelve

Együtt dobban szívünk, most is kiver a láz,

Mert végigsöpörtek sortűzek... gyász, gyász, gyász!

Halottak... virágok, véres krizantémok.

Gyermekkoromban megcsapott a halál szele,

Véres volt a föld, az őszi fák levele.

November... arcomra egy könny-csepp ráfagyott,

Temetők csendje, kopjafák és sírhalmok!

A gyászom megmaradt,... éveim rohantok,

De én nem felejték... Nem felejt-hetek!

Fülembe csattognak még a gyilkos sortűzek!

A gyász napjai mellett számos olyan jeles napot találhatunk novemberben, melyek történelmünkhöz, kultúránkhoz kapcsolódó emlékeket ébresztenek.

November 7. Erkel Ferenc születésének évfordulója

Erkel Ferenc zeneszerző, karmester, zongoraművész, pedagógus, a magyar nemzeti opera megeremtője Gyulán született 1810-ben. A család felmenői valamennyien a zenével szoros kapcsolatban voltak, Ferenc édesapja tanítóként és a plébánia karnagyaként dolgozott. Erkel Ferenc már gyerekkorától a zene világában élt, éves kora óta kottalapozóként vett részt, Haydn, Mozart és Beethoven műveivel barátkozott. 10 esztendő korától kezdve orgonált, s 11 évesen már nyilvános zongorakoncertet adott. 17 évesen, Kolozsvárra került zenetanítónak és itt érlelődött kitűnő zongoraművésszé, és a zeneszerzésben is tökéletesítette tudását. Ekkor nem volt nála jobb zongorista Magyarországon. 1837-ben, a későbbi Nemzeti Színház megnyitása után, itt vállalt munkát, előbb ügyelőként, majd első karmesterként. Első operája, a Bátor Mária 1840-ben készült.

Legsikeresebb éve 1844 volt, ekkor vitte színre a Hunyadi Lászlót és ekkor nyerte meg a Himnusz megzenésítésére kiírt pályázatot. A Bánk Bán és a Dózsa György bemutatása után a nagyközönség elfordult tőle, bár a zenekritikusok továbbra is lelkesen méltatták munkásságát. Kevesen tudják róla, hogy korának mesterfokú magyar sakkbajnoka is volt. Az Operaház 1884. szeptember 27-én nyithatta meg a kapuit. Erkelnek óriási szerepe volt abban, hogy a magyar operajátszás önálló otthonot kapjon. Élete értelmét nyert fizikai megvalósulást az Operaház felépítésével.

November 11. Katona József születésének évfordulója

1791-ben, Kecskeméten született ezen a napon Katona József főügyész, drámaíró, a magyar drámairodalom kiemelkedő alakja, a város híres szülője, a Bánk bán szerzője, akinek rövid életéről (39 évesen hunyt el), munkásságáról számtalan kötetet írtak már. Kecskeméten minden évben

méltó módon emlékeznek a város igazi legendájára különböző kulturális rendezvényeken. Joggyakornoki, ügyvédi és hites jegyzői tevékenysége közben már 1811-től bekapcsolódott a Második Pesti Magyar Játékszíni Társaság munkájába. Műkedvelő színészként darabokat fordított, dramatizált Békési József álneven. 1812-ben a pesti együtteshez szerződött, és színpadon is fellépett, sőt rendezett is.

A színház iránti szenvedélyét fokozta Dérnyé Széppataki Róza iránti elfojtott legendás szerelme, amikor állandó épület és támogatás híján feloszlott a pesti színház, Katona felhagyott a színészettel, 1816-ban letette az ügyvédi vizsgát és önálló ügyvédként működött Pesten 1820-ig. 1820 derekán, az akkori tisztújítás alkalmával folyamodott a kecskeméti uradalmi és városi tiszti alügyészi állásért, melyre megválasztották, később Kecskemét főügyésze lett és irodalommal nem foglalkozott tovább. Mint hivatalnok és magánember, a társadalmi életben egyaránt kedvelt egyéniség volt.

1830-ban a mostani kecskeméti városháza előtt szívrohamban halt meg. Az írója halála után „legelső nemzeti drámává” magasztosult Bánk bán elhomályosítja Katona többi művét, holott a színművek mellett jelentős költeményeket írt. Kecskemét örömi tisztelettel őrzi emlékét, melynek jellegzetes példái a Katona József Múzeum és a Katona József színház is.

November 19. Árpád-házi Szent Erzsébet emlékezete

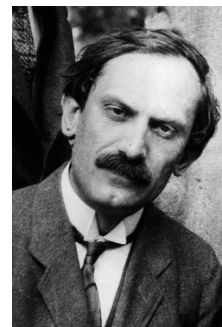
A máig is igen népszerű név viselői remélhetően tudják, hogy a nevet egész Európában híressé tevő nő, Árpád-házi (Magyarországi) Szent Erzsébet, II. András királyunk lánya volt (születése éve bizonyta-

lan, 1207 körülre tehető), és jótékonykodása Európa szer- te híres volt. Szent, akit Árpád-házi Szent Erzsébet né- ven máig a tevékeny szeretet és keresztény önfeláldozás jel- képeként tisztelnek az egész világon. A németek is magu- kénak vallják, és mint „Heilige Elisabeth von Thüringen” tisztelik, lévén I. Hermann thüringiai tartománygróf fele- sége. Tragikusan rövid életét (24 évesen halt meg!), melyet betegek és rászorultak gondo- zásának szentelte és már há- rom és fél esztendővel később, 1235. május 26-án, pünkösdkor szentté avatták.

November 22. Ady Endre születésének évfordulója

Idén lenne 141 éves Ady Endre, a huszadik század egyik legjelentősebb magyar költője. A magyar politikai új- ságírás egyik legnagyobb alak- ja. Ady Endre líratörténetünk nagy egyénisége, korszakos költő, a maga nemében utá- nozhatatlan. Költészete majd minden európai és keleti nyel- ven megismérhető, bár ritkán egyenrangú fordításban. Mind eszmei, mind esztétikai forra- dalma évtizedeken át hangos viták élesztője volt, művésze- tének egyszemélyű kisajátítására számos ideológiai és politikai irányzat tett eredménytelen kísérletet. Ma sincs ez más- képpen, azonban szellemi és társadalmi érzékenysége, egyéni iskolát teremtő verse- lése, hamar a legnagyobbak közé repítette.

November 26. Babits Mihály születésnapja

A 20. század eleji magyar iro- dalom egyik legjelentősebb alakja, költő, író, irodalomtör- ténetész, műfordító 1883-ban ezen a napon született. Költé-

szete évtizedeken át a magyar líra élvonalában állt. Értelmi gazdagsága, sokszínűsége és kitűnik verskultúrájából, próbálta a személytelen lírát meghonosítani. A háborús években Fortissimo című verséért – amelyben az első világháború tombolásának meg nem akadályozása miatt Istennel is pörbe szállt – val-

lás elleni vétség címen indítottak ellene eljárást; viszont minden műve, közvetetten vagy közvetlenül is, alapjában katolikus világszemléletéről tanúskodik.

Babits Mihály:
Magyar szonett az őszről

Jön az ősz, már hullnak a cifra virágok

*szirmai, rongyban, mint farsangi plakátok,
ha süvít a böjti szél: >>Nincs szükség rátok!
Már vége a násznak, megestek a lányok. <<
Komolyan és szürkén, mint a gőgös szerény,
fiat ringatva ül a termés, helyén,
kész elbocsájtani a Szentmihály szelén
s hős anyaként halmi a November derén.*

*S már érzi az éh nyúl, hogy a fű kopaszabb.
Jajgat a sok madár, folyton vérzik a nap.
Megy a gőzös, Pestre, füstje a földre csap.
Ideges a farkas a gyűrött erdőben.
Ideges az ember szíve a mezőben.
jön valami amit minden ért, csak ő nem.*

Összeállította:

KZ felelős szerkesztő

Aktuális információk Katonatelepi közügyekben

Forgalmirend-változások

A Szolnoki út felújítása, valamint a Bem u.-Kuruc krt. Szolnoki út csomópontjának körforgalommal fejlesztése nagy előrelépés a város közlekedés hálózatának fejlesztésében. A munkálatok idejére félútpályás, illetve teljes lezárásra lehet számítani az aluljárónál. Ez mindenképpen hatással lesz a Ceglédi út városi szakaszára, így aki Katonatelepről a városba a Ceglédi úton végig autózik, számíton menetidő hosszabbodására. A kritikus Mátyás király krt-i csomópontnál a város ideiglenesen „lámpás” forgalomirányítást telepített, ezért is fokozott figyelemmel közlekedjenek. Sajnos az autóbuszok menetidejére is hatással lehet ez a helyzet, ezért a busszal járók is vegyék ezt figyelembe.

Öntsünk tiszta vizet a kutakba!

Finoman fogalmazva fordulatossá mondható az engedély nélkül fúrt és ásott kutak bejelentési kötelezettségével kapcsolatos álláspont.

Ugyan minden kútúrón nagyon is tisztában volt azzal, hogy a kutak létesítéséhez számos engedélyt kell(ene.) beszerezni és valamennyi számla nélkül végzett fúrás adócsalás, mégis gombamód szaporodtak az illegálisan fúrt kutak város (... és ország) -szerte. Katonatelepen a közalapítványt is számos esetben

támadás érte, hogy miért volt olyan drága a kútúrás, egyesek még gúnyolódtak is ezzel, mások pedig „zsebre dolgozással” vádolták az érintetteket. A helyzet az, hogy NEM AZ A JÓ KÉRDÉS, HOGY AZ ALAPÍTVÁNYNAK MIÉRT VOLT ILYEN DRÁGA, HANEM HOGY MÁSOKNAK MIÉRT VOLT OLYAN OLCSÓ?! Félreértés ne essék, a kormányzati szándék nem az adócsalások felgöngyölítése, egyszerűen arról van szó, hogy tudni kell ki honnan és mennyi vizet használ. Ennél persze jóval összetettebb a kérdés, de szeretném leszögezni, hogy nem a fúrt kutakat kiskertjük öntözésére használók megsemmisítése a cél.

A médiák értesülései szerint a bejelentési kötelezettség határideje eltolódik,

AKI TEHÁT 2018. DEC. 31-IG NEM JELENT BE SENKINEK SEMMIT, SEMMILYEN HÁTRÁNYT NEM SZENVED!

Itt az újságon keresztül is értesíteni fogjuk a lakosságot, ha minden egyértelmű és világos, leírva majd, hogy pontosan kinek mit és hogyan, milyen adatokkal, milyen nyomtatványokkal kell majd elkezdni a bejelentést.

Fejlemények katonatelepi bölcsődei ellátásával kapcsolatban

Lassan 3 éve annak, hogy felmerült Katonatelepi bölcsődei ellátásának kérdése. Akkor nyílt egy magán-bölcsőde, ami néhány hónap elteltével

megszüntette működését. Az akkor széles körben lefolytatott egyeztetés nem volt eredménytelen, a város elvégezte a szatellit települések helyzetének vizsgálatát. Ahogy akkor is írtam, 3 településrészen merülhet fel a helyi bölcsődei ellátás beindítása: Hetényegyházán, Kadafalván és Katonatelepen. Ez a sorrend egyúttal az érintett korosztály gyereklétszámát is mutatja.

2019. márciusáig lehet bölcsődei csoportok létesítésére pályázati forrást lehívni. Ezzel kapcsolatban történt egyeztetés a Társadalompolitikai Osztály munkatársaival. A megbeszélésen részt vett Nagysolymosi Andrea is, Katonatelep és környéke védőnője, aki jó hírrel szolgált: az ellátott gyermekek száma jelentős mértékben nőtt, bár a három településrész közül még mindig a legkisebb a létszám.

Vizsgáltuk a katonatelepi lakóhellyel rendelkező kecskeméti bölcsődékbe behordott gyermekek számát is, ez alapján az derült ki, hogy egy esetlegesen Katonatelepen megnyitó új bölcsőde több kecskeméti bölcsibe járó gyereket is át tud venni, tehermentesítve ezzel azokat a bölcsődéket.

Egy helyi bölcsőde megnyitása ugyanakkor kétélű fegyver, amíg van férőhely, a kecskeméti bölcsőde elutasíthatja a katonatelepi gyermekek felvételét, különösen ha férőhely problémája van. A szakemberek egyöntetű véleménye is az, hogy a szülők

Falu György

önkormányzati képviselő
Állandó fogadóórát nem tartok. Időpont egyeztetés után bárhol és bármikor személyesen is szívesen állok rendelkezésre.

hunfalu@gmail.com
Tel. +36 30 621 0898

általában a munkahelyükhöz közeli bölcsődét választják és nem a lakóhelyükhöz közelit. Ezzel szemben lakossági kérdőíveket töltöttünk ki, és a védőnő elmondása alapján is igény lenne helyi bölcsődei férőhely létesítésére.

A 3 évvel ezelőttihez képest annyi a fejlemény még, hogy több pályázati lehetőség is adódott. Kiemelt fejlesztési terület lévén a Homokbányán létesült bölcsődei férőhely, ez hivatott felvenni a Kadafalvi csopottségeket. A két másik érintett városrészben két eltérő forrásból lehetne indítani a beruházást. Katonatelepen hazai forrású finanszírozásból valósulhat meg két bölcsődei csoportszoba kialakítása, erre 2019. márciusáig adhat be pályázatot a város. A szakmai javaslatlét már elkészült, a továbbiakról természetesen beszámolunk.

ELBIR
Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

Itt a fűtési szezon, megjelenhetnek a trükkös faárusok

Elkezdődött a fűtési szezon, így Bács-Kiskun megyében is megjelenhetnek a trükkös faárusok. Minden évben több tucatnyi embert csapnak be a tűzifával hazalók. Trükkök tömegével verik át a megrendelőket a „tűzelős családok”.

Elkövetési módszereik jellemzői a következők:

A kereskedelmi árnál jóval olcsóbban kínálják „kiváló” minőségű portékájukat plakátokon, hirdetési újságokban. Csak egy telefonszámot adnak meg a hirdetésekben, az áru értékesítését pedig általában helyszínről szállítással vállalják. A jármű platóján még tíz mázsának mondják a tűzelőt, udvaron leborítva a döbönt „megrendelő” már csak ennek a felét találja. A laikus vevő gyakran megbecsülni sem tudja, hogy valóban annyit kapott-e, amennyit megrendelt. Előfordulhat, hogy nem a megrendelt minőségű tűzifát szállítják ki.

TÜZIFA AKCIÓ!
AZ ÉSZAKERDŐTŐL
Eredeti tűzifa 6m x 1,70m x 10cm = 10,200 Ft
4m x 1,70m x 10cm = 6,800 Ft
3m x 1,70m x 10cm = 5,100 Ft
2m x 1,70m x 10cm = 3,400 Ft
1m x 1,70m x 10cm = 1,700 Ft
Ömlesztett tűzifa
6,3m³: 63.000 Ft
7m³: 70.000 Ft
10m³: 99.000 Ft
Kálodai tűzifa 1x1 szoros sorozatba
tölgy, bükk, akác
12.500 Ft-tól
Tel: _____

A vásárlás során, – ha nagyobb címletű bankjegyből kell visszaadni – figyelhetik, hol tartja a gyanútlan házigazda a pénzt, majd a figyelmét elterelve (vizet kérnek, WC-re, mosdóba mennek) megszabadítják tőle.

Halottak napja Mindenszentek napja

November első két napján elhunyt szeretteinkre emlékezünk. Vannak, akik ne emiatt látogatják ebben az időszakban a temetőket: ők ezt az alkalmat arra használják fel, hogy megkárosítsák, bűncselekmény áldozatává, sértettjévé tegyék el bértársaikat.

Kérjük, fogadják meg tanácsainkat, hogy ne váljanak károsulttá:

* A mécseket, virágokat ne rakják ki napokkal korábban, mivel egyes elkövetők azok eltulajdonítására specializáltak magukat.

* A temetők látogatása idején lehetőség szerint – különösen az idős és a hölgyek – ne maradjanak sötétedés után, főleg ne egyedül.

* Értéket, pénzt, bankkártyát csak szükséges esetben tartsanak maguknál.

* Tászkájukat percekre se hagyják őrizet nélkül a sírnál. Alkalmuk szüli a tolvajt!

* Autóikkal lehetőség szerint kivilágított, jól látható helyen parkoljanak.

Hogyan lehet elkerülni az áldozattá válást?

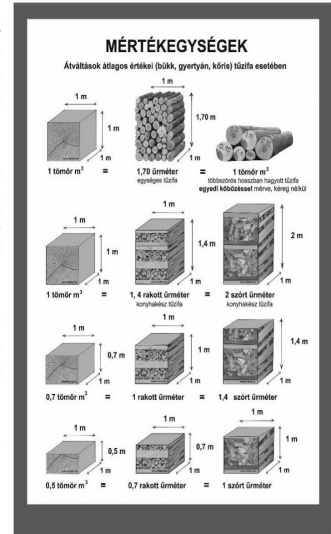
* Fontolják meg a kiválónak tűnő – a piaci árnál jóval kedvezőbb – ajánlatot! Őrizték meg egészséges bizalmatlanságukat az árusokkal szemben.

* A megrendeléskor előre egyeztetésnek időpontot a kiszállításhoz, és lehetőség szerint kérjék egy szomszéd vagy rokon segítségét, jelenlétét, aki jártas a tűzelőanyagok vásárlásában.

* Kérjenek mérlegelést valamelyik közeli TŰZÉP telepen. Egy ilyen kérségnél a tisztességtelen szándékúak azonnal továbbállnak.

* Csak azután fizessenek, amikor mindent rendben találunk.

* Legyenek óvatosak, és ne engedjenek be otthonaikba idegeneket, így nem válhatnak trükkös tolvajok áldozatává.

* Ne hagyjanak látható helyen értéktárgyat (pénzt, irattárcát, telefont, táskát, kabátot, híradástechnikai berendezést, navigációs eszközt, laptopot, ...). Ha nem tudják másol tárolni értékeiket, azokat inkább a csomagtartóba tegyék. Arra is figyeljenek, hogy ne a parkolóban történjen az át-, vagy elhelyezés! Azt láthatják az elkövetők vagy az ő tippadóik, így az ő „munkájukat segítenék” azzal, hogy „megmutatják” melyik autóban van érték, melynek tulajdonosa hosszabb-rövidebb ideig távol lesz az autójától.

* Autóbuszon közlekedőknek számítani lehet arra, hogy zsebtolvajok vegyülnék az utazó emberek közé, akik a zsúfoltságot kihasználva megfoszthatják az utasokat kizsebtáskájuktól, pénztárcájuktól.

A rendőrség polgári és egyenruhás tagjai, a települési polgárőr egyesületek tagjai a megemlékezés idején megerősített szolgálatot látnak el a temetőkben, azok környékén, azonban ne feledjék, elsősorban Önök tehetnek saját biztonságuk érdekében!

Képek: internet

BÁCS-KISKUN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY
KECSKEMÉT

6000 Kecskemét, Batthyány u. 14., Postacím: 6001 Kecskemét, PC: 302 Tel: 76/513-300/30-27, BME: 3/30-27, Fax: 76/513-300/30-98, e-mail: elbir@bacsa.police.hu
www.police.hu/bacs-kiskun-megye

Hírek iskolai versenyekről

Több versenyre is beneveztek iskolánk tanulói és részt vettek a helyszíni fordulón, az őszi folyamán.

A Kiskun Művészeti Alapiskola itt működő rajzsakkörén folyamatosan készülnek a szebbnél szebb alkotások a különböző rajz pályázatokra. Az idei évben is meghirdette Dél-Alföldi regionális rajzversenyét A Kiskunsági Nemzeti Park „Madárvonulás gyermekszemmel” címmel. A sakkör több tanulója is nevezett a versenyre, és közülük Bobák Inez 6. osztályos tanuló III. díjat kapott.

A Nagykőrösi Arany János Református Gimnázium az irodalmat kedvelők számára hirdette meg Arany János munkásságát bemutató „Arany kora” elnevezésű komplex vetélkedőjét. A versenyen irodalmi, művészet-történeti, történelmi, hittan és ének-zenéhez kapcsolódó ismeretekkel kellett rendelkezni. A 7. és 8. osztályosokból álló csapat II. helyezést ért el a versenyen. A csapat tagjai: Fodor Léna, Kulcsár-Horváth Anna, Kovács Gergely és Tóth Napsugár.

Minden évben megrendezi a Kecskeméti Damjanich János Általános Iskola a népdaléneklési városi versenyét. A Pántlikák énekegyüttesünk három tagja vett részt a versenyen és a II. díjat hozták el. A csoport tagjai: Kovács Angéla, Kisznyér Sára és Lakatos Luca.

Az idei évben elsőként nevezünk be Balatonfüredre országos matematika versenyre. Jó néhány éve hagyományosan megrendezi a Radnóti Miklós Általános Iskola ezt a logikai versenyét a felső tagozatos korosztály számára. Ez nem csupán verseny volt, hanem egy kirándulás is a gyerekek számára. Innen Kecskemétről több iskola utazott közös autóbusszal. A Balaton parton fogadtak bennünket és elsőként múzeumlátogatásra invitáltak, majd megnéztük a Kőszínházat, a Szívkörház környéki parkot, ivóutakat és egy nagy sétát tettünk a Balaton parti Tagore sétányon. Megtutuk a sétány, a gyógyvíz történetét, a városhoz kapcsolódó írók, költők, színészek történeteit.

Balatonfüred szabadidőközpontjában vendégül láttak egy finom ebéddel és

majd ezek után délután 1 órakor kezdődött a verseny. Csapatverseny volt, melyen a mi iskolánkban Körtvélyesi Vivien, Orlik Mariann, Bukor Boglárka és Szilvási Ádám 5. osztályos tanulók vettek részt. Az ország különböző városaiból sok gyerek gyűlt egybe, összesen 42 csapat versenyzett. Legtöbben már évről évre visszajárnak erre a versenyre és rutinosak voltak az ilyen típusú csapatjátékokban. Az idei évben új belépőként és a legfiatalabb korosztályként helyezést nem ért el a Mathiászosok csapata, de maga a kirándulás hatalmas élmény volt. Sok gyerekekkel, pedagógussal ismerkedtünk meg, és nagy élmény volt az őszi Balaton látványa.

További matematika versenyekre is beneveztek ezek a gyerekek; köztük a Bólyai csapatversenyre, a Kecse Kupára és a MATEGYE matematikai versenyre. Ezek a versenyek még zajlanak.

Nem versenyen, hanem zeneti fellépésen vettek részt a gyerekek októberben a Margaréta Otthon szervezésében az „Idősek hete” rendezvénysorozat alkalmából. Az 5. osztályosokból álló citera és ének csoportunk lépett fel. A MathiásDiákok elnevezésű Facebook oldalon a fellépés video felvétele is megtekinthető. Fellépők: Körtvélyesi Vivien, Szilvási Ádám, Lakatos Luca, Kovács Angéla, Papp Boglárka és Kovács

Péter a gyerekek citera oktatója.

Iskolánk is hirdet pályázatokat, így minden évben meghirdeti „Gyermekvilág” elnevezésű regionális rajzpályázatát. Az idei év októberében is kiküldtük az iskolának a pályázati felhívásunkat. A most meghirdetésre került rajzpályázaton, Magyarországon az ember által épített valamint az ország különböző tájain megtalálható, természeti kincseire szeretnénk a figyelmet fordítani, mert nincs varázslatosabb a jól ismert tájnál. Arra igyekszünk ösztönözni a pályázókat, hogy néhány percet eltöltve csodálják meg hazánk szépségeit. A szívüknek kedves épületeket, azok külső formáját, belső szerkezetét, terveit, díszítéseit. A természet változatos színeit, a magyar táj jellegzetességeit, növényeit, állatvilágát. Gondolkozzanak el azon is, hogy „másnak e tájék mit jelent”! „Látni” és „meglátni” minél többet. Rácsodálkozni bármire, ami naponta körülvesz bennünket. Legnagyobb költőink szinte kivétel nélkül hazai földre támaszkodtak és mégis olyan műveket alkottak, amelyek az egész emberiség egyetemes művei közé tartoznak. November végéig várjuk a gyermekek alkotásait. Díjátadó gála december 7-én lesz ahol kiállítást rendezünk a legjobbnak ítélt alkotásokból.

Kisberk Hella
intézményvezető

Halloween

Az őszi szünet előtti utolsó tanítási napon Halloween partyt rendeznek a felső tagozatosok. Az alkalomhoz illő jelmezekbe, álarcokba bújnak a gyerekek, ijesztő formákkal díszítik ki egymás arcát és estig tartó zenés táncos mulatozás veszi kezdetét. Az osztályok finomságokkal, üdítővel

készülnek, és mókás vetélkedőkön vehetnek részt a gyerekek. Néhány éve vált szokássá iskolánkban Halloween alkalmából ezt a délutánt megrendezni. A gyerekek szeretik és az őszi Diák önkormányzati rendezvények egyik fontos és kihagyhatatlan eseménye.

Új vezetője van a Katonatelepi Óvodának

Az óvoda korábbi vezetőjének más funkcióba való áthelyezése után, szeptembertől új vezetőt neveztek ki az intézmény irányítására, Marsa Tímea személyében. Marsa Tímea nem ismeretlen az óvodába járó gyermekek szülei körében, hiszen több éve ott dolgozik. Miután az óvodának kiemelt szerepe van a Katonatelepi gyermekek nevelésben, szeretnénk most bemutatni főleg azoknak, akik most kerültek óvodaválasztás elé, hogy döntésükhöz kellően tájékozottak legyenek. A kérdéseket a lap nevében a felelős szerkesztő fogalmazta meg, és az azokra adott válaszokat Marsa Tímea saját véleményeként közölte. (Szerkesztői megjegyzés)

– Mikor vette át az intézmény vezetését és milyen pontos státusz, titulus illeti meg.

– Tíz éve dolgozom a Katonatelepi Óvodában Saskőiné Csontos Ibolyával és Bodnárné Kovács Máriával a Maci csoportban.

2018. szeptember 1-től vettem át az óvoda vezetését Obbágy Tiborné Nettitől, óvodai koordinátor a státuszom, helyettesem Nagy Lukácsné Györgyi. Igyekszem megfelelni az elvárásoknak és jól végezni a feladatokat. Jó a testülettel együtt dolgozni, bármikor számíthatunk egymásra.

– Hol született, hol és milyen iskolákat, képzéseket végzett időrendben?

Kecskeméten születtem, a Nyitra Utcai (korábbi Karikás Frigyes) Óvodába jártam. A Mathiász János Általános Iskolában végeztem általános iskolai tanulmányaimat. Osztályfőnökeim Fazekas Ferenc-

né Erika néni, Csősz Zsigmondné Jolika néni és Bónáné Zsigmond Zsuzsanna voltak. A Kandó Kálmán Szakközépiskolában érettségiztem. A Kecskeméti Tanítóképző Főiskolára jelentkeztem, mert mindig is óvónő szerettem volna lenni, óvodapedagógus szakon végeztem 2007-ben. Az óvodai gyakorlatomat a Bocskai Utcai Óvodában és Katonatelepen Saskőiné Csontos Ibolya mellett végeztem, akitől nagyon sok segítséget, útmutatást kaptam. Az évek alatt sok továbbképzésen vettem részt pl. óvodások közlekedési ismereteinek bővítése; környezeti nevelés; számítógépezői tanfolyam, néptánc továbbképzés; hátrányos helyzetű gyermekek nevelése.

– Hol élt és él jelenleg, hova kötődik leginkább?

– Hat éves korom óta élek Katonatelepen és természetesen ide kötődök leginkább, itt

Marsa Tímea óvodás csoportjával

lagnak a rokonaim, ismerőseim, szeretek itt élni.

– Melyik terület áll legközelebb Önhez az óvodáskorú gyerekek nevelésében (éneke-zene, rajz, kézművészet, sport stb.)?

– Nagyon szeretek rajzolni, festeni, barkácsolni, új dolgokat létrehozni és együtt örülni a gyerekekkel az elkészült alkotás után. Minden évben több megmérettetésen is indulunk, a Mathiász János Általános Iskola rajzpályázatán, a Cifra palotában megrendezésre kerülő 1848. március 15-i rajzpályázatán, a Magyar Ilona Általános Iskola pályázatán.

Közel áll hozzám a mozgás is, szeretek minél változatosabb mozgásformákat, gya-

korlatokat kitalálni a gyermekeknek. Minden év májusában a Csokor Utcai Óvoda Ovi-Kupát rendez (tornaverseny), amelynek állandó résztvevői vagyunk, többször meg is nyertük.

Gyakran vagyunk az óvoda hatalmas, gondozott, szép udvarán a gyerekekkel, kollégáimmal és a gyerekek segítségével egy kis veteményeskertet gondozunk. A kicsik lelkesen végzik a kerti teendőket, ásának, kapálnak, gyomlálnak, veteményeznek. A megérdemelt termést pedig az egész óvoda együtt fogyasztja el.

Szeretem végigkövetni, segíteni azt a folyamatot, ahogy a pici megszeppent hároméves milyen ügyes hat-hét éves iskolaérett gyermekké válik.

– Mennyire tartja fontosnak, hogy az óvodai évek után többen válasszák a helyi (Mathiász) iskolát?

Természetesen nagyon fontosnak tartom, hogy minél több gyermek maradjon helyben. Az iskola épülete az elmúlt időben nagyon megszépült, korszerűsödött. A gyerekek érdeklődési körük szerint sokféle különfoglalkozás közül választhatnak. Október 25-én megkezdődött a nagycsoportosaink számára az ovi-suli foglalkozás, amelyre havonta egyszer kerül sor az iskola épületében és itt a leendő elsősök megismerkedhetnek az aranyos tanító néikkel, ami szerintem remek ötlet.

– Hány óvónővel dolgozik jelenleg és hány beíratott gyerek lesz ősztől az óvodában?

– A gyermekek mindennapjait a kettő telephelyen összesen nyolc óvónő: Bencsik Bettina, Boros Zsanett, Bujdosó Tünde, Fazekasné Baranyi Ildikó, Juhászné Szabó Ivett,

Marsa Tímea, Nagy Lukácsné, Saskóiné Csontos Ibolya, hat dajka néni: Bodnárné Kovács Mária, Domokosné Molnár Mária, Eöriné Kása Márta, Gere Erzsébet, Kara Lászlóné, Nehéz Gyuláné, és egy közfoglalkoztatott, Bodor Boldizsár segíti.

Nagy örömeinkre szeptembertől kereken száz kisgyermek jár óvodánkba háromtól hét éves korig.

– Mik azok a területek, ahol akár anyagi, akár erkölcsi támogatást várna el a szülőktől, a Katonatelepiektől beleértve az Önkormányzatot, vagy a felettes szerveit (Corvina) is?

Nagyon szerencsés helyzetben vagyunk, mert az óvodánkba járó gyermekek szüleitől rendszeresen kapunk játékeszközöket a gyermekek számára, a kinőtt, de még jó állapotú ruhákat is behozzák a rászoruló gyermekeknek. A szülők aktívan segítenek programjaink megvalósításában anyagilag és társadalmi munkában is /papírgyűjtés, gyermekek szállítása, szőnye-

gek tisztíttatása/. Az óvoda rendelkezik alapítvánnyal, melyre évek óta érkeznek 1%-os felajánlások, amelyből pl karácsonyi ajándékokkal lepjük meg a csoportokat.

Az alapítványon keresztül a részönkormányzat is rendszeresen segíti munkánkat, idén gyermekbútorokat vásárolunk a támogatásból. A minden évben megrendezésre kerülő alapítványi bálunkra sok szeretettel várunk mindenkit 2019. február 16-án.

A központi óvodánkkal napi szinten tartjuk a kapcsolatot, az intézményvezető Kapásné Pusztai Edit és helyettese Hajagos Istvánné rendszeresen előjön az óvodai rendezvényeinkre.

A nyár óta több karbantartási, felújítási munka megtörtént mind a két telephelyen a Corvina Óvoda segítségével: a Platán utcán a bejárat új korlátot kapott, új konyhai eszközökkel gyarapodtunk. A Katona Zsigmond utcán a gyermekmosdó padlójára

csúszásgátló szalagot helyeztek, hűtőszekrényt kaptak a konyhába.

– Mennyire ismeri a kialakulóban lévő közösséget Katonatelepen, tagja-e valamelyik csoportnak, vagy szakkörnek, egyesületnek?

A szülők révén sokakat ismerek a közösségből. Nem vagyok tagja egyesületnek, de tervezem a sportklubhoz csatlakozni.

– Ismeri-e a Katonatelepi Közúgyek Újságot és miről olvas szívesen?

Igen, ismerem, kezdetektől olvasója vagyok. Legszívesebben az iskoláról és az óvodáról szóló cikkeket olvasom, de a katonatelepi lakosokkal készített interjúk is nagyon érdekelnek.

A lap olvasói és a szerkesztőség nevében köszönjük a bemutatkozást és kívánunk sikeres, mindenki számára örömteli munkát az elkövetkezendő időszakban.

Összeállította:
dr. Kerényi Zoltán

Erdei iskola, Parád

űveggyűvő

éjszakai túra

Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. Parádfürdői Ifjúsági Táborában 2018. október 15-18. között Erdei Iskola programon vettek részt a Mathiász János Általános Iskola 6. osztályos tanulói Kovács Attila és Töröcsik Zoltán tanár urakkal.

Az első nap meglátogattuk az űveggyűvő, és aki akart, űveget is fűjhatott. Még aznap este volt az „Éjszakai bátorság próba”, melyet mindenkinek sikerült teljesítenie. Délutánként tanítás folyt. De nem magyar- és matematikaóra volt, hanem például erdőismeret, vadgazdálkodás. A diákok nagyon élvezték és sokat kérdeztek. A végén Teszt volt, melynek győztese: Csöke Barna lett. A „Tábor legügyesebb lakója” díjat pedig Drahos Dávid kapta. Délutánként nagyokat túráztunk a környező hegyekben (Mária-kegyhely, Ilona-völgyi-vízesés). A gyönyörű őszi idő és a friss levegő megtette a hatását: a gyerekek esténként úgy aludtak, mint a bunda. Záró eseményként pedig az elengedhetetlen Táboréjszaka, szalonnasütés és pilléccukor olvasás tette feledhetlenné az erdei iskola programjait.

Köszönjük az iskolavezetés részéről Kisberk Hella intézményegység-vezető segítségét.

Ilona vízesés

számbabó

Kedves Szülők és iskolába készülő gyerekek!

Az idei tanév nagy feladata a nagycsoportos gyerekek számára; a felkészülés az iskolába.

Ehhez szeretnénk hozzájárulni iskola előkészítő foglalkozásainkkal. Ezek a foglalkozások alkalmával megismerkedhetnek a gyerekek a jövő évi 1. osztályos tanítóval. A foglalkozások végére az iskola ismerős színhely lesz, így bátran és magabiztosabban tudnak tájékozódni ebben a környezetben. Minden foglalkozás valamilyen készséget, képességet fejleszt, melyekre szükség lesz a jövő évi iskolai feladatok sikeres elvégzésekor.

Októbertől februárig havonta 1 alkalommal terveztük az iskola előkészítő foglalkozásokat Juhász Andrea – a jövő évi 1. osztályos tanító néni és az iskola alsó tagozatának tanítói vezetésével.

Kedzési időpont: 15.30h – 16.15h

- OVI-SULI foglalkozás: 2018. október 25.**
Bemutató, játékos ismerkedés
- OVI-SULI foglalkozás: 2018. november 22.**
„Mesedélután” Könyvtári foglalkozás
- OVI-SULI foglalkozás: 2018. december 13.**
Adventi készülődés
- OVI-SULI foglalkozás: 2019. január 17.**
Számországba utazunk
- OVI-SULI foglalkozás: 2019. február 21.**
„Nyitnikék” Közös felkészülés iskolánk óvodásoknak szóló rajzpályázatára

2019. március 22. /péntek/ Nyílt-nap
Bemutató foglalkozások a leendő 1. osztályosok és szülei részére

Valamennyi nagycsoportos óvodást szeretettel várunk!

Egy súlyos tévhit eloszlátása napelem ügyben

A Katonatelepi Közúgyek-ben megjelent, napelemekkel kapcsolatos írást rövidítve átvette a Kecskeméti Lakok is. (2018. szeptember 20. 16. oldal). Számomra nagy öröm, hogy mind Katonatelepről, mind pedig Kecskemétről érdeklődtek, sőt, kijöttek megnézni a mi rendszerünket. Katonatelepen már fel is szerelték a rendszert, a kecskeméti beruházás pedig szervezés alatt áll.

Ugyanakkor súlyos tévedés kering a témában: sokan hangoztatják, hogy ez nem éri meg, mert a szolgáltató sokkal olcsóbban veszi meg a megtermelt áramot, mint amennyiért adja. Ebben a tévedés az, hogy éves szaldóelszámolás van, tehát az elszámolás alapja nem az ár, hanem a megtermelt mennyiség! Ez azt jelenti, hogy van egy „AD” mérő, ami azt méri, hogy amikor a napelemes rendszerünk többet termelt, mint amennyit a ház elhasznált, akkor mekkora mennyiségű villamos energiát adtunk át a hálózatra. Van egy „VESZ” mérő, ami azt méri, hogy amikor kevesebbet termelt, mint amennyit használtunk (pl. felhős időben és éjjel), mennyit vételeztünk mi. Évente egy alkalommal a két mérőt leolvassák és a különbséget kell fizetnünk. Az viszont kétségtelen tény, hogy ha mi termeltünk többet, azokért a kWh-kért sokkal kevesebbet kapunk. Ezért fontos a költséghatékony beruházás

érdekében a pontos méretezés!

Járjuk még egy kicsit körül a témát. Mikor járunk a legjobban? Természetesen egy napelemes rendszer lehet a jelenleg elhasznált villamos energiára is méretezni, ez azt jelenti, hogy a további években – feltéve, hogy újabb fogyasztót nem kapcsolunk a rendszerbe – többet nem lesz villanyszámlánk, hiszen amire szükségünk van, megtermeljük. De ez elég lesz? Biztosan nem.

A legjobban akkor járunk, ha megvizsgáljuk, hogy mire használunk még energiát? Szinte biztos, hogy még két dologra: fűtés, autózás.

Kezdjük a fűtéssel. Biztosan Önök is mostanában kapták meg a gáz elszámoló számlát. Ezen a képen az enyém van, egy kb. 100m²-es családi ház, amit alapvetően klímával fűtünk, de ha nagyon hideg van, gázzal kiegészítjük. Bejelöltem, hogy a 2017.08.26-tól 2018.08.24-ig leolvasott fo-

Mérő gyártási száma	Elszámolási időszak	Induló mérőállás	Záró mérőállás	LM	Fogyasztás (m ³)	Korrekciós tényező	Korrigált mennyiség (m ³)	Fűtőérték (MJ/m ³)	Hőmennyiség (MJ)
130001617036-2	2017.08.26-2017.12.31.	6 067	6 275	Bess	208	1,0168	211,49	34,10	7 212
130001617036-2	2018.01.01-2018.02.08.	6 275	6 377	Dikt	102	1,0168	103,71	34,10	3 537
130001617036-2	2018.02.09-2018.03.09.	6 377	6 526	Dikt	149	1,0138	151,06	34,80	5 257
130001617036-2	2018.03.10-2018.08.24.	6 526	6 626	Leol	100	1,0134	101,34	34,09	3 455
Fogyasztás összesen:					559		567,60		19 461

gyasztást mutatja. Mint látható, ez alatt az idő alatt 19461 MJ (MegaJoule) hőmennyiséget használtunk el. Ezt kell 3,6-tal elosztani, majd 1000-el szorozni és máris megkapjuk, hogy ez 5.405 kWh-nak felel meg, tehát ekkora hőmennyiséget ennyi árammal tudtunk volna előállítani. (1 MJ = 0,278 kWh).

Mivel a gázzal fűtés jellemzően gáz-központifűtési rendszer, ennyi áram akkor kell, ha egyszerűen a gázkazánt elektromosra cseréljük. Fűtésre vannak ennél sokkal jobb hatásfokú megoldások is, ha elektromos fűtésben gondolkodunk (pl. a klíma...). De az biztos, hogy ha csak annyit csinálunk, hogy a gázkazán helyére egy elektromost szereltetünk, ennyi villany kell majd hozzá.

Az autózásnál sem bonyolult a számítási művelet. Az éves futásteljesítményt el kell osztani 100-al, majd ezt meg kell szorozni 17-tel (ennyi kWh bőven elég 100 km-hez), ez egy jó közelítés, hogy mennyi áram kellene egy villanyautónak ugyanakkora futásteljesítményhez. Pl. ha valaki évi 20.000 km-t autózik városban belül, az 200x100, azt 17-tel szorozva 3400 kWh jön ki. (Érdekességgéppen: ez 136.000 Ft-nyi villanyszámla, ami havi 11.300 Ft, ugyanez egy 6 literes dízzel 492.000 Ft! És akkor olajat nem is cseréltünk még, meg vezérlést sem, meg nem is romlott el semmi a kocsiban!)

Egy átlag háztartás éves egyéb energia igénye 2500kWh körül becsülhető. Így első ránézésre azt gondolom, hogy egy 10kW-os rendszer 25 évre biztosít elegendő energiát egy korszerű elektromos fűtéshez, évi 20000 km autózáshoz és minden egyébhez (tv, mosás, stb.).

Én tehát egy 10 kW-os napelemet terveztetnék, engedélyeztetnék és szereltetnék fel úgy, hogy előre csak a panelek felét venném meg, aztán ha majd lesz elektromos autó, megveszem a többi, de nem kell mindent újra engedélyeztetni.

Leegyszerűsítve, röviden ennyit érdemes tudni, mielőtt napelemes beruházás mellett döntünk!

Falu György

A garázs tetejére elhelyezett napkollektorok - és a hozzájuk csatlakozó háttérrendszer - a képviselő háztartásának teljes energiaigényét megtermelik

(Falu György saját „naperóműve”)

Mivel töltöd az idődet? Kire fordítasz figyelmet a mindennapokban? Mivel törödsz? Mi, vagy ki van a fontossági sorrend elején? Állandósuló időzavarunk közepette mivel nem törődünk, amivel kellene, vagy mit intézünk el hanyagul, felszínesen? Mi az, amire nem jut időnk, pedig kellene?

Novemberben, temetőjárás után, advent és karácsony előtt, a kerti munkák nagy részét befejezve, hosszabbodó esteiken mire jut, és mire nem jut idő?

Törődünk, törödnénk a gyermekeinkkel, hogy jobban megismerjük őket, velük legyünk, neveljük őket. Törődünk a babaikkal, de talán nem annyit, mint szeretnénk. De nemcsak az övékkel, hanem erkölcsi kötelességből, vagy munkánkból fakadóan másokkal: idősekkel, rászorulókkal, kiszolgáltatottakkal, vagy éppen nem emberekkel, hanem ügyekkel, projektekkal. Aztán a házzal, kerttel, jövővel és ki tudja még mivel. Sok ez, sok mindennel kell törödnünk. És persze magunkkal. Állítólag az elmúlt évek egyik legjobban sikerült reklámszövege így szól: „Törödj magaddal”. Mert erre is kevés idő jut: magunkra figyelni, a kedvteléseinkre, arra ami örömet okoz, kikapcsol, feltölt. Kevés idő jut az egészségünkre és még kevesebb a lelkünkre. Hallom sokszor, amikor templomba hívok valakit: nincs időm rá! Vagyis a fontossági

A törődés

sorrend vége felé van Isten és a lélek.

Van egy történet a Szentírásban, amikor Jézus egy testvérpárt keres fel, Máriát és Mártát. Szeretettel fogadják őt, a Mester pedig tanítja őket. Márta – ha már vendégük van – sűrög-forog, ételt készít, nincs egy percnyi megállása sem. Márta másként törődik a vendéggel: leül mellé, és figyel rá. Meg is kapja a magát Mártától, hogy miért nem segít neki. Jézus azonban Mária mellé áll: ő választott jobban, amikor élt azzal a lehetőséggel, hogy a Mester hallgathatta. Istennel törődött, ezért magával, a lelkével törődött. Állandó rohanásunk, és tenni akarásunk közepette törödnünk kell magunkkal: kiszállni a mókuskerékből, leülni, figyelni egymásra, beszélgetni. És figyelni az Istenre, aki itt van, leül közénk, hogy beszélgesünk vele, hallgassuk őt. Akik elkezdnek Istennel törödni, beszélgetni vele, azok azt élik meg, hogy a lelkükben betöltekeznek, gazdagodnak. Törödnünk magukkal.

Van a Bibliában egy meglehetősen radikális felszólítás Pál apostoltól: „Az odafennvalókkal törödjétek, ne a földiekkel!” Mit jelent ez? Hanyagoljak el mindent, ami a feladatom? A családomat, a munkámat és sok minden más? Csak imád-

kozzak, mintha nem is ezen a világon élnék? Nyilván nem ezt jelenti az „odafennvalókkal” törődés. Azt viszont igen, hogy ennek kell lennie életünkben az első helyen. Elég kemény felszólítás, ami joggal válthat ki belőlünk ellenállást és értetlenséget. Ugyanakkor nézzük meg, mennyire földhöz ragadt a gondolkodásunk! Mennyire sok jelét látjuk a lefelé süllyedésnek: erkölcsökben, igényességben. Mennyire nem törödnünk egymással. Mennyire nem tudunk közösségben gondolkodni, mennyire nem figyelünk a környezetünkre, a természetre. Mindez azért, mert nincs, ami igazán, tartalmasan és hosszú távon felemeljen. Aki nem emelkedik, az általában süllyedni fog. Az embernek van lehetősége az odafennvalókkal törödni. Ha lelki céljainkat, tekintetünket felemeljük Istenhez, akkor lesz biztos pontunk, kapaszkodónk, aki által lehet felfelé emelkednünk lélekben, betöltekezni újra és újra megújító Lélekkel. Istennel törödvé magunkkal törödnünk.

Jézus Krisztus földi élete alatt törődött az emberekkel: rászorulókkal, betegekkel, olyanokkal, akik lelki bajokkal vészöltek. De törődött azokkal is, akik nem látszólag nem szorultak segítségre: tanítványokat nevelt, széles tömegek hallgatták tanításait. Nem rajta

Laczay András
lelkipásztor

múlott, ha emberek nem találták meg a kivezető utat nehézségeikből. A mindennapokban a saját döntéseinkben, megoldásainkban bízunk, és azt gondoljuk, nincs szükség törödni Istennel, mivel annyi mással kell foglalkoznunk. Valójában azonban emiatt leszünk erőtlenekek, emiatt fulladunk ki, fogunk el.

Az odafennvalókkal, vagyis Istennel törődő ember megérti, hogy olyan Istene van, aki annyira törődik vele, hogy életét adja érte. Olyan Isten, aki szeret, elfogad, megvált, fel akar és fel tud emelni. Az odafennvalókkal törődő ember kiapadhatatlan lelki forrásokhoz jut és mindig lesz ideje lelkével törödni. Az odafennvalókkal törődő ember képes lesz még inkább azok felé fordulni, akik fontosak neki, akik iránt a földi életben felelősséggel tartozik.

„Törödj magaddal” úgy, hogy elkezdesz foglalkozni Istennel, az odafennvalókkal!

A Katonatelepi Baba-Mama klub novemberi programkínálata

- **November 6. kedd** 10 órától Baba-Mama klub Nagysolymosi Andrea védőnővel (ingyenes), helyszín: Katonatelepi Fiókkönyvtár
- **November 8. csütörtök** 10 órától „Dalolgtató” István bácsival (800 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme
- **November 13. kedd** 09:30-tól „Így tedd rá” népi játékok és tánc 1 éves kortól Oldal Henriettel (1200 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme

- **November 15. csütörtök** 10 órától Zenebölcsi Roszigné Ildikóval (800 Ft/alk.), helyszín: Református Templom kisterme
 - **November 20. kedd** 10 órától Mondókázó Bettivel (ingyenes), helyszín: Katonatelepi Fiókkönyvtár
- Baba-Mama torna** Tálásné Katával, minden SZERDÁN 10 órától a Református Templom kistermében (800 Ft/alk.)
- „Gyere tornázni, hogy ismét formába lendülj! Hozd a gyermekedet is! Miközben mi izzadunk, ő játszhat a többiekkel!”

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Kecskeméti Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány, 6000 Kecskemét, Katona Zs. u. 3.

Felelős kiadó: Lázár János, a kuratórium elnöke

Alapító szerkesztő: id. Tóth Viktor • Felelős szerkesztő: dr. Kerényi Zoltán

Rovatvezetők: dr. Kerényi Zoltán (kertünk-házunk); Kisberk Hella (oktatás); Laczay András, dr. Finta József (hit és erkölcs); Balla Dániel (sport); Lázár János (Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány);

Nagy. L. Éva (kultúra); Nagysolymosi Andrea, dr. Serfőző Katalin (egészségügy)

Nyomdai munka: Pendeprint Kft., Nagykovács. Készült: 1000 példányban

Az idei nyár és ősz számtalan meglepetést tartogatott a kertészkedők számára, melyekről részben már beszámoltam.

Lehetne egy mezőgazdasági év végi értékelőt összeállítani, de ami ma tapasztalható, csak a múlt időre vonatkozhat, a meglepetéseknek és azok hatásainak még messze nincs vége.

Egyre hidegebbek a reggelek és az éjszakák is, és hamarosan egyre gyakrabban alakulnak majd ki talaj menti fagyok is.

A levelek már felvették őszi színüket, és elkezdtek lehullani a fákról, de amíg egy erősebb lehűlés nem jön, a lomb bizony még a növényeken marad, és csaknem zöld állapotban található.

Ennek ellenére itt az ideje, hogy az utolsó lépéseket is megtegyük ahhoz, hogy előkészítsük kertünket a télre és a fagyokra. Most néhány okvetlenül elvégzendő feladatra hívnám fel a figyelmet.

Dr. Kerényi Zoltán

MELYEK A LEGFONTOSABB TEENDŐK?

Ahogy az őszből lassan a télbe lépünk át, egyre fontosabbá válik, hogy eltávolítsuk a lehullott vagy haldokló növényi részeket a kertünkéből. Ha ugyanis ezt nem tesszük meg, akkor tavasszal növelhetjük a kártevők, gombák, valamint a különböző betegségek felbukkanását. A fák és a bokrok alatti lehullott leveleket nyugodtan hagyjuk ott, az évelőkről és a lányszárúakról azonban távolítsuk el őket. A gyepek jelent a legnagyobb problémát a lehullott levél, ugyanis így télen nem kap elég fényt a fű, és akár el is rothadhat a levelek alatt. Ezért a gyepekről mindig gyűjtsük össze a leveleket, és komposztáljuk őket, vagy pedig szórjuk a fák és a cser-

jék alá. Arra mindig figyeljünk oda, hogy a diófa levelét soha ne tegyük bele a komposztba, mert növekedést gátló anyagot tartalmaz.

Ha a paradicsomnövényeink penészesek voltak idén, esetleg más kórokozó vagy kártevő tizedelte növényeinket, akkor érdemes fertőtlenítenünk azokat a területeket, ahol neveltük növényeinket. Így ugyanis nem marad a földben a betegség, és nem jut majd át a következő évre. Ilyenkor az összes elhalt növényi részt távolítsuk el, és hidrogén peroxiddal fertőtlenítsünk le mindent. Hagyjuk megszáradni a területet, így már télen felkészülhetünk a következő évre. Ha már gyakoriak az éjszakai fagyok,

akkor eljött az ideje, hogy kiássuk a hagymákat és elraktározzuk őket. Erre azért van szükség, mert így nem fognak károsodni, amikor már túl alacsony lesz a hőmérséklet. Távolítsunk el annyi földet a hagymákról, amennyit csak lehetséges, és rétegezzük újságpapírba vagy fűrészporba. A legideálisabb, ha hűvös, száraz helyen tároljuk az így elraktartott hagymákat.

Nem kis munkát adnak ősszel a lehullott falevelek a kertészeknek, a többség pedig általában a leggyorsabb utat választja, és elégeti vagy kidobja a száraz leveleket. Nem érdemes azonban rögtön eltakarítani és zsákba rakni a faleveleket, mert számos hasz-

nosabb módja is van a felhasználásuknak. Mutatunk néhány tippet, amelyekkel biztosan nem megy kárba a feleslegesnek hitt őszi lomb. A lehullott falevelek elégetése, a törvényi tiltáson túl, a legnagyobb pazarlás, amit tehetünk, és akkor sem teszünk feltétlenül jót, ha a hasznos szerves anyagot zsákokba gyűjtjük, majd a kommunális hulladék közé tesszük. (Ráadásul akadozik a begyűjtése is!) Számtalan jó megoldás létezik azonban az őszi lomb felhasználására, ilyen akár a falevelek talajba forgatása, vagy komposztként való felhasználása. Összegyűjtöttünk néhány tippet, amelyekkel biztosan nem megy kárba az elszáradt falevél.

KOMPOSZTÁLJUK A FALEVELEKET

Az őszi levelek ideálisak a komposztba, ezek a növényi részek ugyanis gazdagok szerves anyagban. Egyszerűen rétegezzük a komposzthalomba a száraz faleveleket felváltva a zöld anyagokkal, mint például a zöldségek, gyümölcsök, gazok, vagy a levágott fű, és időnként forgassuk át, illetve szellőztessük a kupacot, hogy ne rohadjanak be az összetevők.

Érdemes arra odafigyelni, hogy a diófák és a vadgesztenye fák leveleit csak mértékkel használjuk, mert bennük is olyan anyagok vannak, amelyek árthatnak növényeinknek.

KÉSZÍTÜNK LEVÉLHALMOT

Ez a módszer kitűnően alkalmas a talaj javítására, és mindössze a lehullott levelekre van hozzá szükségünk, de földet vagy kész komposztot is keverhetünk hozzá. A rakásnak egy évig kell pihennie, mire felhasználhatjuk, utána azonban kitűnően javítható vele a veteményes vagy a virágágyás talaja, de akár a cserepes virágok földjéhez is adagolhatjuk.

MEHET AZ ÁGYÁSBA

Ha nincs lehetőségünk, időnk, energiánk komposztálni, a leveleket közvetlenül a zöldség- vagy gyümölcságyásba is tehetjük. Ilyenkor dolgozzuk be őket megfelelően a földbe és hagyjuk, hogy ott szépen lassan lebomoljanak, ennek köszönhetően ugyanis még az őszt végén feltölthetjük a talajt fontos tápanyagokkal. Megkönnyíthetjük a dolgunkat, ha kicsit fellazítjuk a földet mielőtt ráhalmozzuk a faleveleket.

KÉSZÍTÜNK BELŐLE MULCSOT

Miután felaprítottuk a leveleket, szerves mulcsként is használhatjuk a virágágyásban, a veteményesben, vagy a fák és a bokrok alatt. Egyszerűen terítsük szét a levéldarabokat 5-7 centiméter vastagon, úgynevezett takaróréteget létrehozva, arra azonban figyeljünk, hogy a mulcs ne takarja közvetlenül a szárazakat és a töveket. Az apríték megtartja a talajban a nedvességet, hűvösen tartja azt, és megfékezi a gyommagvak többségének csírázását is. Ráadásul a levelek tápanyaggal látják el a talajt bomlásuk közben, az ilyen talaj pedig gazdag a hasznos talajlakókban és

mikroorganizmusokban. A mulcsozással ugyanakkor megóvhatjuk a kint maradt növényeket a téli szárazságtól is.

GYŰJTÜNK ÖSSZE A LEVELEKET KÉSŐBBRE

Érdemes néhány zsákba összegyűjtenünk egy kevés falevelet még az őszt elején, tavasszal ugyanis nagy hasznát vehetjük. Ilyenkor ugyanis jellemző, hogy pont a barna szerves anyag hiányzik a komposztból, így azonban rendelkezésünkre áll majd az eltett száraz falevél.

APRÍTUK FEL A LEHULLOTT FALEVELEKET FÜNYÍRÓVAL

Egyszerű megoldás lehet, és még a gereblyézést is elfelejtethetjük, ha a lehullott faleveleket fűnyíróval aprítjuk fel. Elég csak néhányszor áttolnunk a leveleken a fűnyírót, és a keletkezett apríték a tél folyamán megvédi majd a talajt, valamint tápanyaggal látja el, árnyékolja, és jövőre kevesebb gaz kel majd ki a fűben. Ha hirtelen egyszer elvégezzük ezt a kerti munkát a levélhullás idején, jövőre a fűünk is sokkal szebb lesz.

Ezt a kifejezést gyakran használjuk átvitt értelemben, ellenben itt a legfontosabb látás problémákról szeretnék egy kis tájékoztatást adni.

Rövidlátás (myopia): jellemzője a távoli tárgyak életlen látása, amit ún. mínuszos (széttérítő) lencsével jól lehet korrigálni.

Túllátás (hypermetropia): a közeli, kisebb tárgyak életlen látása. Ezt a hibát pluszos (összetérítő) lencsével korrigáljuk.

40-50 éves kor között a szemlencse fokozatosan elveszíti rugalmasságát, már nem képes a közeli látáshoz eléggé alkalmazkodni, így nagyító, pluszos szemüveg használata javasolt. A szemész orvos által végzett általános vizsgálat sokkal több mindenre kiterjed, mint csupán a fénytörési hibák megítélése.

Néhány gyakoribb szemészeti megbetegedés, ami szakorvosi szűrővizsgálatokkal időben felismerhetők:

GLAUCOMA (ZÖLDHÁLYOG): az az állapot, amikor a szem belső nyomásának emelkedése miatt a látás és/vagy a látótér károsodik. 16-20 Hgmm-ig normális a szemnyomás. 40 éves kor felett 2% az előfordulása. Kezelés nélkül vaksághoz vezet.

Tünetei: általában szegénységek. Fényudvar a világító testek körül, szem körüli fájdalom, keményebb tapintatú szem.

Terápiája: szemcseppek alkalmazása, szükség esetén lézeres, vagy műtéti kezelés.

SZÜRKEHÁLYOG (CATARACTA): leggyakoribb a időskori szürkehályog. A szemlencse magjának homálya okozza.

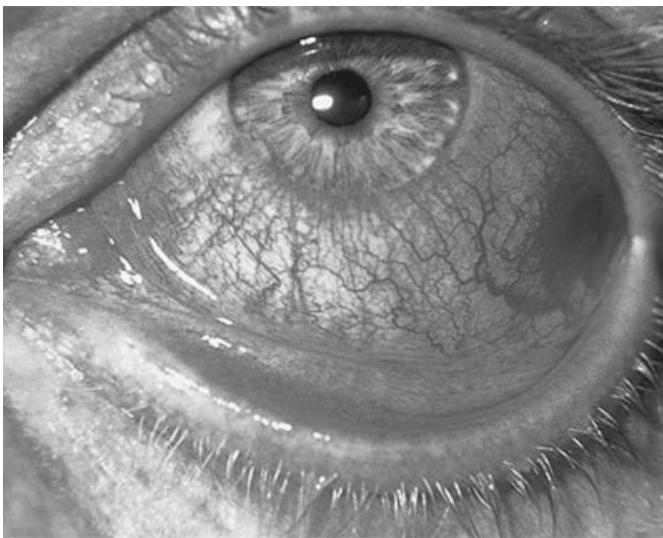
Tünetei: békés, fájdalommentes, korábban jól látó szem fokozatosan, vagy gyorsabban homályossá válik a látás, a távoli látás romlik.

Terápiája: helyi szemcseppek történt érzéstelenítéssel a homályos lencse eltávolí-

LÁSSUNK TISZTÁN!

tása és műlencse beültetése. Általában néhány óra múlva haza is mehet a páciens.

Szemfenék vizsgálata: Az érrelmeszesedések a szervezet összes ereinek a falában megjelennek, de a szemfenéken közvetlenül megfigyelhetők. Tartósan magas vérnyomásban, életkortól függetlenül arterioscleroticus érkereszteződés látható. Ennek következménye a szem ideghártyájának károsodása. A hypertonia(magasvérnyomás) okozta látásromlás kezdeti tüneteinek felismerése

Vírusos kötőhártya gyulladás

miatt küldjük a pácienseinket időszakosan szemészeti szakvizsgálatra.

Cukorbetegségben szintén gyakran károsodhat a szem ideghártyája (retina). Ezért a diabetes miatt gondozottak részére is elengedhetetlen a rendszeres szemészeti ellenőrzés.

Kötőhártya betegségei:

Kötőhártya alatti bevérzés: gyakran tükröbe nézéskor veszi észre a páciens a bevérzést egyik szem „fehér” területén. Idősebb korban, cukorbetegknél kisebb helyi sérülések során keletkezik, de gyakran spontán is kiala-

kulhat. Hajszalér megpatanás az oka, ártalmatlan, néhány nap alatt felszívódik a vérömleny. Látásromlást nem okoz. Érdekes a vérnyomást megmérni, nem emelkedett-e? Javasolt C-vitamin fogyasztása. (Vaskos kiemelkedő véralvadék esetén viszont orvoshoz kell fordulni)

Idegentest: Különböző kis porszemcse, szempilla gyakran okoz kellemetlen szűrő érzést. Általában a fokozott könnyezéssel ezek eltávoznak. Ha tartós az idegentest

Dr. Serfőző Katalin
Katonatelep háziorvosa

nem javasolt menni ilyen állapotban.

Essék szó néhány olyan szemészeti tünetről, ami miatt azonnal fel kell keresni a háziorvost, aki dönt a sürgős szemészeti szakrendelésre utalásról.

- Hirtelen látásvesztés, mely lehet részleges, vagy teljes a szemben. (Általában egyik szemet érinti)

- Torzult centrális (központi) látás

- Fényfelvillanások ugyanott, úszó homályok, látótér kiesés együttes előfordulása

- Szemet ért tompa ütések látásromlással

- Szemet ért áthatoló sérülés (olló, nyíl, kés, fadarabok, repülő anyagrészecskék stb.)

- Szembe csapódó vegyi anyagok (sav, lúg, spray)

- Vörös szem, szűk pupilla, kifejezett fénykerülés, fájdalom együttes jelenléte.

Mit tehetünk látásunk megőrzéséért, javításáért?

A vitaminokban, zöldségekben gazdag táplálkozás, bőséges folyadékfogyasztás itt is nélkülözhetetlen. Jó minőségű, szakszerűen elkészített látásjavító eszközök (szemüvegek) használata elengedhetetlen. Napfény és UV sugárzással szembeni védelemre ne csak divatos, de hatékony fényvédelemmel ellátott napszemüveget használjunk. Az olvasás és munkavégzés folyamán a jó megvilágítás nem csak komfort érzetet ad, de a látásunk sem romlik. Vigyázzunk magunkra és szemünk világára!

Minden Háziorvosi rendelőbe, így Katonatelepre is, megérkeztek a 2018. évi influenza elleni védőoltás vakcinái. Idén is elsősorban azok kapják térítésmentesen az influenza elleni védőoltást, akik várandósak, vagy már elmúltak 60 évesek, cukorbeteg, asztmás, valamint szív- és érrendszeri betegségben szenvednek.

A védettség az oltás beadásától számítva nagyjából két hét alatt alakul ki. Javasoljuk az érdekeltek, keressék fel a háziorvosi rendelőt és mielőbb oltassák be magukat! (szerk. megjegyzés)

MATHIÁSZ JÓTÉKONYSÁGI BÁL 2018

IDÉN IS SZERETETTEL VÁRJUK
2018 NOVEMBER 17-ÉN SZOMBAT ESTE!

Program:

Színes műsorok

Svédasztalos vacsora

- hideg, meleg ételek, köretek, saláták
(Holló Vendégháztól)

zene, tánc, tombola

(tombola fődíj: wellness hétvége)

mulatozás hajnalig

zenél a **Römi Duo!**

Az est folyamán
minőségi italokkal büfé
is várja vendégeinket!

**Részvételi díj, mellyel
gyermekünk iskolai életét támogatja:**

5.000 Ft/fő

A jegyek elővételben kaphatóak
az Iskola titkári irodájában /76/471-045

**Mulassuk át az éjszakát,
támogassuk az iskolát!**

